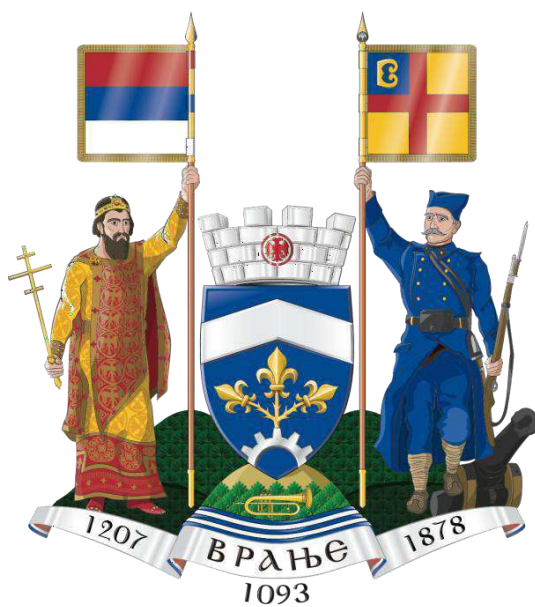

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА ГРАДА ВРАЊА 2025 – 2028

Врање, септембар 2025.

САДРЖАЈ

1. Увод

2. Анализа тренутног стања

2.1. Општи подаци о граду

2.2. Демографски подаци

2.3. Подаци о особама са инвалидитетом

2.3.1. Удружења особа са инвалидитетом

2.4. Подаци о женам жртвама породичног насиља

2.5. Подаци о избеглим и расељеним лицима

2.6. Релевантни локални актери за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица

2.6.1. Социјална предузећа у граду

2.6.2. Установе социјалне заштите

2.6.3. Друге ресорне институције

2.7. SWOT анализа

3. Стратешки циљеви

4. План активности са финансијским оквиром

5. Мониторинг и евалуација

6. Закључак

1. УВОД

Град Врање препознаје значај социјалног предузетништва као праксе која доприноси развоју заједнице, а посебно кроз стварање прилика за радну интеграцију и запошљавање осетљивих друштвених група са акцентом на радно способне особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица.

Како је од изузетног значаја постојање правног оквира на локалном нивоу, као и његова имплементација, приступило се изради Локалног акционог плана за развој социјалног предузетништва. Овај стратешки документ се доноси за период од 3 године, и у складу је са Законом о социјалном предузетништву Републике Србије, усвојеном у фебруару 2022. године, Законом о планском систему Републике Србије, усвојеном у априлу 2018. године, као и са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом Републике Србије, усвојеном 2009. године.

Локални акциони план за развој социјалног предузетништва Града Врања је јавни, стратешки документ којим се јасније идентификују и одређују потребе у области социјалног предузетништва, као и дефинишу развојне мере и активности за побољшање положаја осетљивих друштвених група, са посебним освртом на особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица.

2. АНАЛИЗА ТРЕНУТНОГ СТАЊА

2.1. Општи подаци о граду

Град Врање налази се у јужној Србији, у централном делу Пчињског округа. Граничи се са пет општина Пчињског округа – Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Бујановац и Трговиште, док се у северозападном делу граничи са три општине Покрајине Косово и Метохија (Косовска Каменица, Ново Брдо и Гњилане).

Територија града Врања заузима површину од 860 км² састоји се од укупно 105 насеља и то градских насеља Врање и Врањска Бања (статус градске општине) и 103 сеоска насеља, која су организована у 32 месне заједнице.

Према првим резултатима пописа становништва у 2022. години, број становника на територији града је 74.381 становника/ца.

Средиште града је градско насеље Врање. Град се налази у северозападном делу Врањске котлине, на левој обали Јужне Мораве. Смештен је у подножју планина Пљачковице(1231м), Крстиловице (1154м) и Пржара (731м) и представља економски, административни, здравствени, образовни и културни центар Пчињског округа.

Кроз територију града Врања пролази главни крак Салцбург-Солун паневропског саобраћајног Коридора 10 (К-10), који представља једну од главних европских саобраћајних артерија друмског и железничког саобраћаја. Удаљеност Врања од

главних привредних центара у земљи и непосредном окружењу је: Београд (347 км), Приштина (115 км), Ниш (120 км), Скопље (91 км), Солун (285 км) и Софија (215 км).¹

2.2. Демографски подаци

Град Врање, слично као и многи други градови у Републици Србији, суочава се са смањењем броја становништва. Низак наталитет, депопулација, миграције из руралних делова у градове, довели су до тога да је у последњих 20 година број становника знатно смањен, иако је у периоду пре 2002. године становништво бележило пораст. Према попису из 2022. године, Врање има 74.381 становника/ца, што је знатно мање него претходних година.

	1981.	1991.	2002.	2011.	2022.
Број становника	82.527	86.518	87.288	83.524	74.381

Табела 1: Упоредни преглед броја становника Врања²

2.3. Подаци о особама са инвалидитетом

Према подацима РЗС-а <https://data.stat.gov.rs/?caller=SDDB&languageCode=sr-Latn>, у 2022. години на територији града Врања је укупно 7.389 особа (старе 2 и више година) са инвалидитетом (односно са: проблеми са видом, проблеми са слухом, проблеми са ходом или пењањем степеницама, проблеми са памћењем/концентрацијом, проблеми са самосталношћу при одевању/ исхрани/ одржавању личне хигијене, проблеми са комуникацијом).

Према евиденцији Националне службе за запошљавање – филијала Врање, на дан 31.05.2025. године, образовна структура радно способних незапослених особа са инвалидитетом на територији града Врања је следећа:

- **Укупно: 187 (72 ж/115м)**
- **Без квалификације: 12 (5ж/7м)**
- **Ниво 1 – општа: 58 (22ж/36м)**
- **Ниво 2 – стручна: 16 (7ж/9м)**
- **Ниво 3 – стручна: 57 (12ж/45м)**
- **Ниво 4 – општа: 4 (3ж/1м)**
- **Ниво 4 – стручна: 27 (15ж/12м)**
- **Ниво 6.1 ОАС: 4 (3ж/1м)**
- **Ниво 6.1 ОСС: 3 (3ж/0м)**
- **Ниво 6.2 ОАС: 1 (0ж/1м)**
- **Ниво 7.1 МАС/ИАС: 5 (2ж/3м)**

2.3.1. Удружења особа са инвалидитетом

На територији града постоји осам релевантних удружења особа са инвалидитетом и два релевантна удружења ратних ветерана:

- Удружење за помоћ ментално недовољно развијеним особама – МНРО
- Међуопштинска организација савеза слепих и слабовидих Србије, Врање
- Међуопштинска организација глувих и наглувих, Врање – МОГИН
- Удружење дијализираних и трансплантисаних бубрежних инвалида
- Удружење особа са пареплегијом
- Друштво онколошких пацијената
- Удружење мултипле склерозе
- Удружење „Говори гласно“, аутизам
- Удружење Српски ратни ветерани
- Покрет ветерана

2.4. Подаци о женама жртвама породичног насиља

Према Извештају о раду Центра за социјални рад у Врању за 2024. годину, евидентирано је укупно 183 особа женског пола жртва породичног насиља. Од тога 80 деце, 28 младих и 75 одраслих и старих лица.

Стручни радници Центра за социјални рад су едуковани за рад са жртвама породичног насиља. Међутим, и поред рада са жртвама насиља често се дешава да након судских поступака жртва (у највећем броју случајева жена) донесе одлуку да настави заједнички живот са насилним партнером. Повратак жртве у насилно окружење је најчешће из разлога што је жртва економски зависна, стамбено необезбеђена и под социјалним притиском околине.

Запошљавањем радно способних жена жртва породичног насиља, жене би се оснажиле и постале економски независне.

2.5. Подаци о избеглим и расељеним лицима

Центар за азил Врање званично је отворен као прихватни центар 30. маја 2017. у реновираном делу Мотела „Врање“ на улазу у град. Одлуком Владе Републике Србије од 16. јуна 2021. претворен је у центар за азил. Смештајни капацитет је 250 места. У центру су тренутно смештена 55 избегла лица из Украјине. Од тога 25 жена, 17 мушкараца и 13 деце (једанаесторо школског узраста и двоје предшколског узраста). Од њих 55, самаца је 13 а породица 15.

Интерно расељених са Косова, на основу базе података Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, на територији града је око 5000 лица.

Један од битнијих препознатих проблема особа са инвалидитетом, жена жртва породичног насиља, избеглих и расељених лица је висок проценат њихове незапослености чиме се ствара потреба за развојем социјалног предузетништва, уз чију помоћ би се утицало на отварање нових радних места и побољшање њиховог положаја.

2.6. Релевантни локални актери за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртва породичног насиља, избеглих и расељених лица

Релевантни локални актери за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртва породичног насиља, избеглих и расељених лица и решавању њихових потреба и проблема су на првом месту социјално предузеће YUMCO – PRIZOSI DOO Врање, уз подршку локалне самоуправе, установа социјалне заштите (Центар за социјални рад и Центар за развој локалних услуга социјалне заштите) као и других ресорних институција у овом случају Националне службе за запошљавање-филијала Врање.

2.6.1. Социјална предузећа у граду

Привредно друштво за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом YUMCO – PRIZOSI DOO Брање (скраћено пословно име YUMCO – PRIZOSI DOO) у даљем тексту Друштво

Друштво је основано 18.03.2003. године.

Претежна делатност којом се Друштво бави је:

- 8899 – Остала непоменута социјална заштита без смештаја, по пртеходно прибављеној дозволи за обављање ове делатности од министарства надлежног за послове запошљавања, у складу са чланом 36. и 37. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

Поред претежне делатности Друштво обавља и следеће делатности:

- Припрема и предење текстилних влакана
- Производња тканина
- Довршавање текстила
- Производња плетених и кукичаних материјала
- Производња готових текстилних производа, осим одеће
- Производња тепиха и прекривача за под
- Производња ужади, канапа, плетеница и мрежа
- Производња нетканог текстила и предмета од њега, осим одеће
- Производња осталих текстилних предмета
- Производња кожне одеће
- Производња радне одеће
- Производња остале одеће
- Производња рубља
- Производња осталих одевних предмета и прибора
- Производња остале плетенине и кукичане одеће
- Производња обуће
- Посредовање у продаји текстила, обуће, крзна, обуће и предмета од коже
- Неспецијализована трговина на велико
- Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама
- Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама
- Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама
- Друмски превоз терета.

Друштво може обављати и друге делатности, уколико за то испуњава услове предвиђене законом, осим оних делатности за које је неопходна изричита сагласност надлежног органа.

Друштво тренутно запошљава 15 особа са инвалидитетом, првог и другог степена инвалидитета, слабовиде, глувонеме и особе са физичким оштећењем.

Друштво може решити проблем запошљавања особа из осетљивих друштвених група јер су увек отворени за нова запошљавања, уз финансијску подршку ресорног Министарства, Локалне самоуправе и развојних програма међународних и осталих донатора.

На исти начин могло би се у догледно време решити и питање оснивања нових социјалних предузећа, чиме би се омогућило запошљавање већег броја особа из наше циљне групе (особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица).

2.6.2. Установе социјалне заштите

Центар за социјални рад

Установа социјалне заштите и орган старатељства у Врању је Центар за социјални рад, који реализује програмске задатке из области социјалне заштите, породично – правне заштите и проширених права из социјалне заштите на основу Одлуке о социјалној заштити града, укључујући:

- право на једнократну помоћ;
- посебну новчану помоћ;
- право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу;
- право на путне трошкове за родитеље-старатеље деце са сметњама у развоју која су на редовном школовању;
- право на накнаду трошкова сахране и
- право на бесплатан оброк.³

Центар за социјални рад има формиран Интерни Тим за насиље у породици. Овај тим је интердисциплинаран и чине га пет стручних радника Центра за социјални рад. Представник интерног тима за насиље учествује у Групи за координацију коју образује Основно јавно тужилаштво у Врању.

Руководилац интерног тима за насиље у породици у сарадњи са руководиоцима Служби и супервизорима учествује у доношењу одлуке о задуживању водитеља у конкретним случајевима насиља у породици, пружању подршке у вођењу случаја, укључивању стручних радника других профила у раду на случају, сарадњи са другим системима, а такође се чланови интерног тима укључују у рад на случајевима где је насиље откривено у раду на предметима по другом основу.

Ефекти примењених облика заштите су ти да се у свим случајевима зауставља акутно насиље, да су све жртве насиља адекватно заштићене.

Центар за развој локалних услуга социјалне заштите

Поред Центра за социјални рад, у Врању ради и Центар за развој локалних услуга социјалне заштите као установа социјалне заштите у надлежности града Врања. Формиран је 2008. године услед потребе да се социјална заштита у граду и Пчињском округу унапреди и ојача. Центар за развој локалних услуга социјалне заштите пружа пет врста услуга:

- **Прихватилиште за одрасла и стара лица:** Функција прихватилишта је да прихвати и привремено збрине сва лица у стању социјалне потребе. Збрињавају се лица која се тренутно налазе у ситуацији да су витално угрожена због тешког здравственог стања, лоше материјалне ситуације, нерешеног стамбеног проблема, друштвено негативног понашања. Капацитет Прихватилишта је 35 корисника;
- **Прихватилиште за жртве насиља у породици – Сигурна кућа:** У Сигурној кући се обезбеђује смештај, исхрана, психосоцијална подршка, правна помоћ, као и физичка и егзистенцијална сигурност и безбедност жртве. **Капацитет** Сигурне куће је 10 корисница. Смештај у Сигурној кући реализује се издавањем упута надлежног Центра за социјални рад, а услуга смештаја се пружа до успостављања другог одговарајућег облика заштите, најдуже до шест месеци;
- **Дневни боравак за децу, младе и одрасле са телесним инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама:** Основни циљ услуге је унапређење квалитета живота корисника у властитој социјалној средини, кроз одржавање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот. Кроз ову дневну услугу у заједници, корисници у организованом окружењу задовољавају развојне потребе, стичу и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност. Услуга дневног боравака обухвата превоз, дневно физичко збрињавање и исхрану (два оброка), адекватну бригу и негу током боравака, васпитно-образовни рад, радно-окупационе и рекреативне активности, социјализацију у отвореној средини, сарадњу са родитељима и психосоцијалну подршку породици. Услуга има капацитет од 20 корисника;
- **Лични пратилац детета:** Ова услуга функционише у сарадњи са локалном самоуправом и образовним установама са територије града;
- **Помоћ у кући за одрасла и старија лица:** Услуга је намењена особама старијим од 65 година, која имају ограничења физичких и психичких способности услед којих нису у стању да независно живе у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора при чему је

породична подршка недовољна или није расположива.⁴

2.6.3. Друге ресорне институције

Национална служба за запошљавање – филијала Врање

Допринос НСЗ-а унапређењу положаја особа са инвалидитетом посебно се огледа кроз мере активне политике запошљавања, имајући у виду посебне програмске линије за осетљиве друштвене групе, пример: Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства, Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом, Субвенција за samozapošljavanje за незапослене особе са инвалидитетом итд. (<https://www.nsz.gov.rs/>)

2.7. SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
❖ Постојање и спремност релевантних локалних актера за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и решавању њихових потреба и проблема, на првом месту социјалног предузећа YUMCO – PRIZOSI DOO Врање, уз подршку локалне самоуправе, установа социјалне заштите (Центар за социјални рад и Центар за развој локалних услуга социјалне заштите) као и других ресорних институција у овом случају Националне службе за запошљавање-филијала Врање.	❖ Финансијски изазови. ❖ Постојање само једног социјалног предузећа на територији града Врања.
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
❖ Развојни програми међународних и осталих донатора. ❖ Могућност радне интеграције и запошљавања осетљивих друштвених група са акцентом на радно способне особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица.	❖ Изазови друштвено-економских кретања.

ЗАКЉУЧАК

Снага јесте постојање и спремност релевантних локалних актера за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и решавању њихових потреба и проблема. Међутим, број и осетљивост предметне друштвене категорије, захтева улагање у њихову едукацију као и у опрему и просторне капацитете постојећег и оснивање нових социјалних предузећа. Финансијска средства јесу изазов. Добар потенцијал у реализацији активности представљају развојни програми међународних и осталих донатора. Први корак ка решавању проблема представља постојање правног оквира на локалном нивоу, као и његова имплементација, зато се и приступило изради Локалног акционог плана за развој социјалног предузетништва Града Врања.

3. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Анализа стања положаја особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица у Врању показује да постоје одређени проблеми и изазови, односно, могућности за побољшање, као и да је Град Врање решен да се посвети овим изазовима и да омогући побољшање њиховог положаја и унапређење социјалног предузетништва.

На основу резултата анализе тренутног стања, а имајући у виду да је општи циљ овог документа побољшање положаја особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и унапређење социјалног предузетништва у Врању, дефинисани су посебни стратешки циљеви и активности које ће у периоду важења акционог плана допринети остварењу постављених циљева. Посебни стратешки циљеви односе се на: развијање социјалног предузетништва; професионалну рехабилитацију радно способних особа са ивалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица (подршка њиховом запошљавању); материјалну сигурност и инклузију особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица.

ОПШТИ ЦИЉ:

Побољшање положаја особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и унапређење социјалног предузетништва у Врању.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

1. Развијање социјалног предузетништва.
2. Професионална рехабилитација радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица кроз подршку њиховом запошљавању, економским мерама и подстицајима, у сарадњи са социјалним предузећима и донаторима.
3. Материјална сигурност и инклузија особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица.

4. ПЛАН АКТИВНОСТИ СА ФИНАНСИЈСКИМ ОКВИРОМ

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1. Развијање социјалног предузетништва

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Одговорни актери	Рок	Ресурси
Оснивање механизма за развој социјалног предузетништва	Оснивање Савета за развој социјалног предузетништва града Врања	Донето Решење Градског већа о именовању чланова Савета за развој социјалног предузетништва	ЈЛС прати реализацију активности и постигнуте резултате из ЛАП-а за развој социјалног предузетништва	Градска управа Градско веће	2025.	-
Оснаживање локалних механизма за развој социјалног предузетништва	Успостављање сарадње свих актера у граду Врању задужених за социјално предузетништво	Број установа и институција Број одржаних састанака годишње Успостављен механизам сарадње	Успостављена сарадња наведених актера доприноси ефикасности мера и активности које се спроводе из ЛАП-а за развој социјалног предузетништва	Градска управа Савет за развој социјалног предузетништва града Врања	Од 2026. континуирано	-
Увођење социјалног предузетништва у рад града	Укључивање социјалног предузетништва у све конкурсе које финансира град	Број конкурса у којима је услов/критеријум укључивање социјалног предузетништва	ЈЛС боље одговара на потребе особа са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица	Градска управа Руководиоци свих Одељења Градске управе Савет за развој социјалног предузетништва града Врања	Од 2026. континуирано	Буџет града, донаторска средства (развојни програми међународних и осталих донатора)

--	--	--	--	--	--	--

ПОСЕБНИ ЦИЉ 2. Професионална рехабилитација радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица кроз подршку њиховом запошљавању, економским мерама и подстицајима, у сарадњи са социјалним предузећима и донаторима.

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Одговорни актери	Рок	Ресурси
Оснаживање социјалног предузећа YUMCO – PRIZOSI DOO Врање	Улагање у просторне капацитете социјалног предузећа YUMCO – PRIZOSI DOO Врање	Просторни капацитети (као предуслов за запошљавање радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица)	Простор социјалног предузећа YUMCO – PRIZOSI DOO Врање унапређен	Градска управа	Од 2026. континуирано	Ресорно Министарство, Буџет града, донаторска средства (развојни програми међународних и осталих донатора)
	Набавка потребне опреме	Опрема (као предуслов за запошљавање радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица)	Потребна опрема набављена	Савет за развој социјалног предузетништва града Врања		

Подршка за оснивање нових социјалних предузећа на територији града Врања	Улагање у просторне капацитете новооснованих социјалних предузећа	Просторни капацитети (као предуслов за запошљавање радно способних особа са инвалидитетом, жена жртва породичног насиља, избеглих и расељених лица)	Простор новооснованих социјалних предузећа унапређен	Градска управа Савет за развој социјалног предузетништва града Врања	Од 2026. континуирано	Ресорно Министарство, Буџет града, донаторска средства (развојни програми међународних и осталих донатора)
	Набавка потребне опреме	Опрема (као предуслов за запошљавање радно способних особа са инвалидитетом, жена жртва породичног	Потребна опрема набављена			

		насиља, избеглих и расељених лица)				
Запошљавање радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица	Успостављање сарадње са социјалним предузећем YUMCO – PRIZOSI DOO Врање Успостављање сарадње са новооснованим социјалним предузећима	Број запослених радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица	Успостављена сарадња са социјалним предузећем YUMCO – PRIZOSI DOO Врање Успостављена сарадња са новооснованим социјалним предузећима Радно способне особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица запослена	Градска управа Савет за развој социјалног предузетништва града Врања	Од 2026. континуирано	Буџет града, донаторска средства (развојни програми међународних и осталих донатора)

ПОСЕБНИ ЦИЉ 3. Материјална сигурност и инклузија особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица.

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Одговорни актери	Рок	Ресурси
Унапређење положаја особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица	Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица	Број ангажован их особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица	Особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица укључена у јавне радове	Градска управа Савет за развој социјалног предузетништва града Врања Национална служба за запошљавање – филијала Врање	Од 2026. континуирано	Буџет града НСЗ

5. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Процес мониторинга и евалуације спровођења Локалног акционог плана за развој социјалног предузетништва Града Врања, врши именовани Савет за развој социјалног предузетништва града Врања. Савет прати реализацију активности и оцењује њихове резултате.

У том процесу кључни су индикатори успеха (број запослених радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица, обим финансијске подршке...).

Праћење реализације активности врши се одржавањем благовремених састанака Савета са релевантним актерима. На основу остварених резултата Савет за развој социјалног предузетништва града Врања сачињава извештај о реализацији који доставља градоначелнику.

Извештај о реализацији Локалног акционог плана за развој социјалног предузетништва Града Врања треба да садржи процену делотворности свих мера као и њихов утицај на циљну групу и представља основни документ на основу којег ће се радити ревизија плана и вршити прилагођавање мера.

6. ЗАКЉУЧАК

Од изузетне је важности постојање Локалног акционог плана за развој социјалног предузетништва Града Врања, као и његова имплементација. На тај начин допринеће се побољшању положаја особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и унапређењу социјалног предузетништва на територији града Врања.

Чињеница је да особе са инвалидитетом, жене жртве породичног насиља, избегла и расељена лица представљају важан сегмент друштва, а висок проценат њихове незапослености ствара потребу за развијањем и оснаживањем социјалног предузетништва уз чију помоћ ће се утицати на раст и развој привреде као и на отварање нових радних места.

Охрабрује спремност на сарадњу и ангажовање релевантних локалних актера за подршку социјалном предузетништву и запошљавању радно способних особа са инвалидитетом, жена жртава породичног насиља, избеглих и расељених лица и решавању њихових потреба и проблема, на првом месту социјалног предузећа YUMCO – PRIZOSI DOO Врање, уз подршку локалне самоуправе, установа социјалне заштите (Центар за социјални рад и Центар за развој локалних услуга социјалне заштите) као и других ресорних институција у овом случају Националне службе за запошљавање-филијала Врање.